آزمون ادبیات فارسی نوبت دوم – پایه هشتم تاریخ آزمون : 1402/3/17 مدت آزمون : 70دقیقه تعداد صفحه :3 تعداد سوالات :6 طراح سوال :الهاله باقری	به نام آنکه جان را فکرت آموخت چراغ دل به نور جان برافروخت مدیریت آموزش و پرورش شهرستان فارسان دبیرستان نمونه مهین کریمی دوره متوسطه اول سال تحصیلی 1402-1401	نام : نام خانوادگی: نام پدر: نام کلاس : نام دبیر: نمره با عدد نمره با حروف امضای دبیر

1 معنی و مفهوم بیت ها و عبارات زیر را بنویسید . — **2/5**

الف گفت : « من تیغ از پی حق می زنم — بنده حقم نه مأمور تنم »

ب) خشک گردید هم از دود دل و دیده دوات — خامه با سوز رقم کرد به دفتر تشنه

ج) به چشم مرحمت سویم نظر کن — شفیع آخرت خیرالبشر کن

د) فرمود :« تویی شیخ بغداد که مردم راارشاد می کنی » عرض کرد : «آری » . بهلول فرمود : « باری طعام خوردن خود را می دانی ؟»

ه) لازم نیست در کار ها عجول باشید ؛ یعنی نباید بدون تفکر و تأمل به کاری اقدام کنید .

2 الف) کلمات «بی‌اصل و نسب، آشنا، مست، پاکی» به ترتیب□خ□ف کلمات کدام گزینه است؟ — **1**

1) نژاده، بیگانه، استوار، پلشتی — 2) اصل، غریبه، نااستوار، پیراسته
3) نژاده، ناآشنا، پایدار، خاستگاه — 4) تبار، قریب، ناپایدار، ناپاکی

ب)در کدام گزینه معنای هر سه واژه درست نوشته شده است ؟

1. دغل : پاکی ، سپند : ارجمند ، خوف :امید
2. تعلل : کوتاهی کردن ، ذکاوت : تیز هوشی ، عطشان : تشنه
3. خامه : کلک ، متفق : جدا یی ، ارشا د : راهنما
4. محارب : جنگیدن ، دلق : نوعی جامه ابریشمین ، ددی : وحشی گری

ج)□تراد□ واژگان (فرط ، نمتوه، حلاوت، طایر) در کدام گزینه به‌درستی □ده است؟

الف) صرفه جویی – خستگی‌ناپذیر – شیرین – پرواز — ب) شدت – خستگی‌ناپذیر – شیرینی – پرنده
ج) تفریط – خسته – شیرین – پرواز — د) حسرت – ناتوان – شیرینی – هواپیما

د)□عنای واژه های«□یره روی و شط » در کدام گزینه به درستی □ده است ؟

ا- بد اندیش ، دریا — 2- سر گشته ، رود — 3- سرکش ، رود بزرگ — 4- بیهودگی ، گ□،

3 دانش های زبانی — **1/5**

الف) درمورد بیت « ای هدهد صبا به سبا می فرستمت // بنگر که از کجا به کجا می فرستمت » کدام گزینه نادرست است ؟

1. ضمیرپیوسته «ت» نقش نهادی دارد — 2. بیت چهار جمله دارد
3. دربیت هیچ صفت بیانی ای دیده نمی شود — 4. دربیت سه متمم وجود دارد

ب) دربیت « به نکر خود بلند آوازه ایرکن رفیق لطف بی اندازه ام کن » نقش واژه هایی که زیر آنها خط کشیده شده است در کدام گزینه به ترتیب درست آمده است ؟

1. نهاد ، مضاف الیه ، مفعول — 2. متمم ، مضاف الیه ، نهاد
2. مسند ، مفعول ، متمم — 4. متمم ،مفعول ، مسند

www-kanoon-ir

پ) در کدام گزینه وابسته پیشین دیده نمی شود ؟

1. تشنه لب کشته شود بر لب شط از چه گناه // آنکه سیراب کند در لب کوثر تشنه
2. پرستار امرش همه چیز و کس // بنی آدم و مرغ و مورو مگس
3. گشت حیران آن مبارز زین عمل // وز نمودن عفو ورحم بی محل
4. حد من نیست ثنایت گفتن // گوهر شکر عطایت سفتن

ت) در کدام گزینه هسته گروه اسمی به درستی مشخص نشده است ؟

1. غرقهٔ بحر بلا 2. افتخار هر نبی 3. همه آثار نظم و [illegible] 4. عامل انسجام و وحدت همه اقوام

ث) در کدام گزینه وابسته پسین صفت بیانی نسبی دیده نمی شود ؟

1. در دوران دفاع مقدس ، جوانان مؤمن و سربازان شجاع به لطف پروردگار مهربان حماسه های شگفت انگیز آفریدند .
2. ادبیات انقلاب ، گنجینه ای است که ارمان های انقلاب اسلامی را در خود جای داده است .
3. در دوران جنگ تحمیلی ، جوانان ارتشی و سپاهی ، این پهنه خدایی را به سدی استوار تبدیل کرده اند .
4. هر جامعه ای آداب و هنجارهای فرهنگی و ارزش های خاصّی دارد

ج) در عبارت « چگونه سنگ در دستان کودکان، حماسه می آفریند » وابسته پیشین در گروه اسمی نهاد از چه نوعی می باشد ؟

1. صفت مبهم 2. صفت تعجبی 3. صفت پرسشی 4. صفت اشاره

4	دانش ادبی	1/5

الف) دربیت « با لب خشک و دل سوخته و دیدهٔ تر غرقهٔ بحر بلا بود در آن بر تشنه » کدام ارایه ادبی دیده نمی شود

1) تشبیه 2) جناس 3) مراعات نظیر 4) تکرار

ب) در عبارت « هر قدر هم که تاریخ درنگ کند » آرایهٔ آشکار کدام است ؟ (.....)

پ) در تشبیه « قلبش سرخ و روشن است ، چونان سیب »« مشبه به» کدام است ؟ (.....)

ت) مفهوم کنایی عبارات زیر را بنویسید :

1. نوجوانان از سرد و گرم روزگار خبری ندارند .(.....)
2. در دولت به رخم بگشادی (.....)

ث) دربیت « باد خشم و باد شهوت، باد آز // برد اورا که نبود اهل نماز » چند تشبیه دیده می شود ؟

5	درک مطلب	2/5

الف) دریافت خود را از عبارت « ماه روشنی اش را در سراسر آسمان می پراکند و لکه های سیاهش را برای خود نگه می دارد » بنویسید .

ب) منظور شاعر از « خیرالبشر» در بیت « به چشم مرحمت سویم نظر کن // شفیع آخرت خیرالبشر کن » کیست ؟

پ) درک و دریافت خود را از عبارت « ماهی را هر وقت از آب بگیری تازه است » بنویسید ؟

ت) شاعر دربیت « از علی آموز اخلاص عمل // شیر حق را دان منزه از دغل » به کدام ویژگی های رفتاری حضرت علی اشاره نموده است ؟

ث) منظور از « چشم دل» در بیت «چشم دل باز کن تا که جان بینی // آن چه نادیدنی است آن بینی » چیست ؟

ج) منظور شاعر در شعر پرندهٔ آزادی از عبارت « اکنون او را رها می کنم ، تا آنگاه که بتواند فلسطینش را بی غلط تلفظ کند » چیست ؟

www-kanoon-ir

ج) باتوجه به بیت « حد من نیست ثنایت گفتن // گوهر شکر عطایت سفتن » منظور از« گوهرشکر سفتن » در مصراع دوم چیست ؟

ح) با توجه به بیت « حیف است طایری چو تو در این خاکدان غم // زین جا به آشیانه وفا می فرستمت » منظور شاعر از عبارت « خاکدان غم » چیست ؟

تاریخ ادبیات

1

الف) میرزا حبیب الله قاآنی شیرازی کتاب ..... را به شیوه ..... نوشته است .

1.منشآت - بوستان 2. تفسیر صافی – بهارستان 3. پریشان – گلستان 4. خلد برین - مخزن الاسرار

ب) نویسنده کتاب های « فرهاد وشیرین ، تاریخ اردلان و حدیقة الحقیقة » به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است ؟

1. نظامی گنجوی ، اقبال لاهوری ، عبدالرحمن جامی
2. وحشی بافقی ، مستوره کردستانی ، سنایی غزنوی
3. قاآنی شیرازی ، محمد حبله رودی ، فیض کاشانی
4. وحشی بافقی ، ابوالقاسم قشیری ، سلمان هراتی

ج) من کیستم؟
یکی از نویسندگان و پژوهشگران معاصر هستم که زندگی خود را وقف پژوهش در حوزهٔ معارف اهل بیت (ع) نمودم و یکی از آثار معروف من در حوزهٔ داستان کتاب « وجدان » می باشد .

د) کدام اثر ازملا محسن فیض کاشانی نمی باشد ؟

1. تفسیر صافی
2. شرح صحیفهٔ سجادیه
3. دری به خانهٔ خورشید
4. کتاب وافی

10

آرامشت را با اقیانوس الهی گره بزن
تادر طوفانی ترین ایام روزگار
سوار بر امواج باشی
نه در مقابل آن

باقری دبیر ادبیات فارسی